

System
Gospodarowania
Odpadami
TORUŃ

**ANALIZA STANU
GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY MIASTA TORUŃ
W 2023 ROKU**

**MIASTO
TORUŃ**

Toruń, kwiecień 2024 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	2
2. Akty prawne regulujące system gospodarowania odpadami	6
3. Mieszkańcy gminy	8
4. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy	9
5. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.	15
6. Ilość oraz możliwości przetwarzania: niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania: pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.	17
7. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	21
8. Uzyskane przez Gminę Miasta Toruń poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	24
9. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcenia oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.....	29
10. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12	31
11. Edukacja mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami.....	32
12. Podsumowanie.....	30

1. WPROWADZENIE

Na mocy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r., poz. 399, ze zm.) od dnia 1 lipca 2013 r. gmina jest odpowiedzialna za zorganizowanie systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. W ramach tego obowiązku sprawuje m.in. nadzór nad odpowiednim zagospodarowaniem odebranych od mieszkańców odpadów komunalnych.

Zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 3 ust. 2 pkt 10 powyższej ustawy: wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza coroczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi. Analiza ta, zgodnie z art. 9 tb przywołanej ustawy, winna obejmować w szczególności ocenę:

- 1) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Gminny system odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, opierał się w 2023 roku o niżej wymienione umowy i porozumienia zawarte przez Gminę Miasta Toruń:

Umowa / porozumienie	Przedmiot umowy / porozumienia	Okres obowiązywania
Umowa zawarta w dniu 25.11.2021 r. z Miejskim Przedsiębiorstwem Oczyszczania Spółka z o.o. z siedzibą w Toruniu	W ramach niniejszej umowy przedsiębiorstwo realizowało odbiór i transport odpadów komunalnych oraz usługi towarzyszące.	Lata 2022-2023
Umowa zawarta w dniu 04.01.2016 r. z Miejskim Przedsiębiorstwem Oczyszczania Spółka z o.o. z siedzibą w Toruniu.	<p>W ramach niniejszej umowy przedsiębiorstwu powierzono świadczenie usług publicznych w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych.</p> <p>W trakcie 2023 roku niniejsza umowa objęła również 7 gmin ościennych Torunia (na podstawie niżej wskazanych porozumień międzygminnych): Gmina: Czernikowo, Lubicz, Łubianka, Łysomice, Obrowo, Wielka Nieszawka, Zławieś Wielka.</p>	Lata 2016-2025
Porozumienie międzygminne zawarte w dniu 29.10.2009 r. z Miastem Bydgoszcz.	Niniejsze porozumienie określa m.in. masę odpadów komunalnych do przekazania do Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ZTPOK) w Bydgoszczy, poprzez Stację Przeładunkową przy ul. Kociewskiej 40-44 w Toruniu.	OBOWIĄZYWAŁO do 31.03.2023r. ZASTĄPIONE porozumieniem z 2023 roku
Porozumienie międzygminne zawarte w dniu 31.03.2023 r. z Miastem Bydgoszcz.	<p>OD 01.04.2023R. – zastąpiło porozumienie z 2009 roku</p> <p>Niniejsze porozumienie określa m.in. masę odpadów komunalnych do przekazania do Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ZTPOK) w Bydgoszczy, poprzez Stację Przeładunkową przy ul. Kociewskiej 40-44 w Toruniu.</p>	Na czas nieokreślony (nie krócej niż 30 lat)
Porozumienie międzygminne zawarte w 2023 roku z 7 gminami ościennymi Torunia	<p>Zawarte między Gminą Miasta Toruń, a siedmioma gminami: Czernikowo, Lubicz, Łubianka, Łysomice, Obrowo, Wielka Nieszawka, Zławieś Wielka.</p> <p>Określa m.in., że odpady z terenu gmin będą zagospodarowane w toruńskim ZUOK oraz bydgoskim ZTPOK.</p>	Na czas nieokreślony

Porozumienia międzygminne zawarte w 2023 roku przez Gminę Miasta Toruń z 7 gminami ościennymi Torunia:

- 1) POROZUMIENIE MIĘDZYGMINNE z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie przejęcia przez Gminę Miasta Toruń od **Gminy Czernikowo** zadania z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie, polegającego na zagospodarowaniu odpadów komunalnych **(obowiązuje od 01.05.2023r.)**,
- 2) POROZUMIENIE MIĘDZYGMINNE z dnia 14 kwietnia 2023 r. w sprawie przejęcia przez Gminę Miasta Toruń od **Gminy Lubicz** zadania z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie, polegającego na zagospodarowaniu odpadów komunalnych **(obowiązuje od 17.04.2023r.)**,
- 3) POROZUMIENIE MIĘDZYGMINNE z dnia 14 kwietnia 2023 r. w sprawie przejęcia przez Gminę Miasta Toruń od **Gminy Łubianka** zadania z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie, polegającego na zagospodarowaniu odpadów komunalnych **(obowiązuje od 17.04.2023r.)**,
- 4) POROZUMIENIE MIĘDZYGMINNE z dnia 14 kwietnia 2023 r. w sprawie przejęcia przez Gminę Miasta Toruń od **Gminy Łysomice** zadania z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie, polegającego na zagospodarowaniu odpadów komunalnych **(obowiązuje od 17.04.2023r.)**,
- 5) POROZUMIENIE MIĘDZYGMINNE z dnia 14 lipca 2023 r. w sprawie przejęcia przez Gminę Miasta Toruń od **Gminy Obrowo** zadania z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie, polegającego na zagospodarowaniu odpadów komunalnych **(obowiązuje od 01.08.2023r.)**,
- 6) POROZUMIENIE MIĘDZYGMINNE z dnia 28 kwietnia 2023 r. w sprawie przejęcia przez Gminę Miasta Toruń od **Gminy Wielka Nieszawka** zadania z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie, polegającego na zagospodarowaniu odpadów komunalnych **(obowiązuje od 01.05.2023r.)**,
- 7) POROZUMIENIE MIĘDZYGMINNE z dnia 14 kwietnia 2023 r. w sprawie przejęcia przez Gminę Miasta Toruń od **Gminy Zławieś Wielka** zadania z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie, polegającego na zagospodarowaniu odpadów komunalnych **(obowiązuje od 17.04.2023r.)**.

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nakłada obowiązki sprawozdawcze, odnoszące się do odpadów komunalnych, zarówno na podmioty zajmujące się odbieraniem odpadów komunalnych, jak i na organy administracyjne.

Sprawozdania przekazywane są przez zobowiązane podmioty, do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, za pośrednictwem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (*dalej: BDO*).

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych odbywa się w Toruniu:

- 1) W ramach systemu gminnego – obejmuje nieruchomości zamieszkałe. Aby przystąpić do systemu właściciel nieruchomości składa deklarację podatkową do Urzędu Miasta Torunia, na podstawie której nakładana jest na niego opłata za odpady.
- 2) Poza systemem gminnym – obejmuje nieruchomości niezamieszkałe, na których powstają odpady komunalne. Właściciel nieruchomości zawiera umowę cywilno-prawną z przedsiębiorcą odbierającym odpady komunalne.

2. AKTY PRAWNE REGULUJĄCE SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI

Powszechne przepisy prawa

- Podstawowym aktem prawnym stanowiącym o gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi jest: Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r., poz. 399, ze zm.) - *dalej: ustawa u.c.p.g.*,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1587, ze zm.) - *dalej: ustawa o odpadach*,
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1530) - *dalej: rozporządzenie w sprawie poziomów recyklingu*,

Lokalne przepisy prawa

Uchwały Rady Miasta Torunia definiujące zasady funkcjonowania miejskiego systemu gospodarowania odpadami:

1. Uchwała Rady Miasta Torunia w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miasta Toruń (Obwieszczenie nr 100 Rady Miasta Torunia z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu - Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2023 r., poz. 5034) - *dalej: Regulamin*.
2. Uchwała Rady Miasta Torunia w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Miasta Toruń i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (Obwieszczenie nr 101 Rady Miasta Torunia z dnia 21 września 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu - Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2023 r., poz. 5985) - *dalej: Uchwała określająca koszyk usług*.
3. Uchwała Rady Miasta Torunia w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i zwolnień z opłat (Uchwała nr 1072 Rady Miasta Torunia z dnia 20 kwietnia 2023 r. - Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2023 r., poz. 2831) - *dalej: Uchwała ustalająca stawki opłaty*.

4. Uchwała Rady Miasta Torunia w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasta Toruń (Obwieszczenie nr 102 Rady Miasta Torunia z dnia 21 września 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu - Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2023 r., poz. 5986) - *dalej: Uchwała określająca wzór deklaracji.*
5. Uchwała Rady Miasta Torunia w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za zagospodarowanie odpadami komunalnymi (Uchwała nr 303 Rady Miasta Torunia z dnia 12 maja 2016 r. - Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2016 r., poz. 1768) - *dalej: Uchwała określająca termin uiszczania opłaty.*
6. Uchwała Rady Miasta Torunia sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy (Uchwała nr 1073 Rady Miasta Torunia z dnia 20 kwietnia 2023 r. - Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2023 r., poz. 2831) - *dalej: Uchwała określająca górne stawki.*

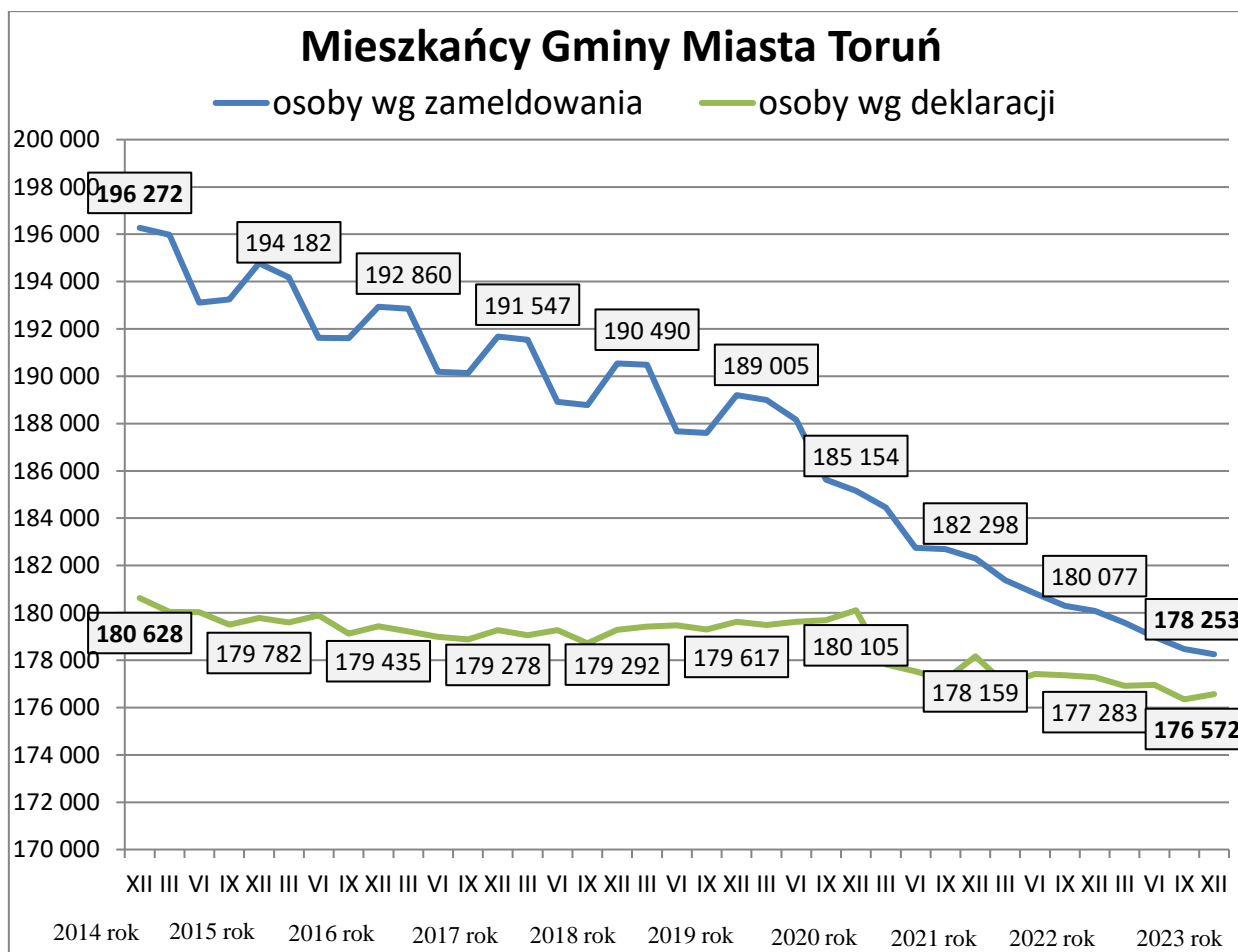

3. MIESZKAŃCY GMINY

Dane na dzień 31.12.2023 r.:

Mieszkańcy według zameldowania:	178 253 osób
- osoby zameldowane na stałe:	172 023 osób
- osoby zameldowane na pobyt czasowy:	6 230 osób
Mieszkańcy według złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami :	176 572 osoby

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, podawana jest liczba osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość, która może odbiegać od liczby osób zameldowanych pod danym adresem. W Toruniu różnica między tymi wartościami zmniejsza się na przestrzeni lat i na koniec 2023 roku stanowiła ok. 1%.

4. ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE GMINY

Zgodnie z § 2 ust. 2 Rozporządzenia w sprawie poziomów recyklingu, gminy uzyskują informację o ilości wytworzonych odpadów na ich terenach, ze sprawozdań składanych za pośrednictwem Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami (BDO). W oparciu o przepisy zawarte w art. 9n, 9na, 9nb ustawy u.c.p.g., obowiązki sprawozdawcze dotyczą niżej wymienionych podmiotów:

- 1) podmioty odbierające odpady komunalne (art. 9n ustawy u.c.p.g.)
- 2) podmioty prowadzące PSZOK (art. 9na ustawy u.c.p.g.)
- 3) podmioty zbierające odpady komunalne (art. 9nb ustawy u.c.p.g.)

Ponadto powyższe informacje winny być uzupełnione o dane dot. bioodpadów poddanych recyklingowi u źródła (§ 3 ust. 7 Rozporządzenia w sprawie poziomów recyklingu) oraz ewentualnie o dane ze sprawozdania podmiotu prowadzącego instalację komunalną (§ 2 ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia w sprawie poziomów recyklingu, w zw. art. 9oa ustawy u.c.p.g.). W przypadku Gminy Miasta Toruń za 2023 rok ujęte zostały następujące informacje spoza BDO:

- bioodpady poddane recyklingowi u źródła (przydomowe kompostowniki),
- bioodpady pochodzące z nielegalnych składowisk odpadów i poddane recyklingowi,
- bioodpady wytworzone na terenie GMT, dostarczone do ZUOK (Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych) w Toruniu (transport własny wytwórcy) i poddane recyklingowi,
- ZSEE (zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny) odebrane od mieszkańców GMT przez współpracujący z GMT podmiot - MB Recykling Sp. z o.o. i poddany recyklingowi.

Masa odpadów wytworzonych (odebranych i zebranych) na terenie GMT w 2023 roku (bez odpadów budowlanych):

	Fracja odpadów	Razem	Odbierający	PSZOK	Zbierający	poza BDO
	Razem	91 772 Mg	77 925 Mg	1 870 Mg	10 806 Mg	1 171 Mg
a)	PMTS (papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło)	24 351 Mg	13 497 Mg	111 Mg	10 743 Mg	0 Mg
b)	zmieszane	49 940 Mg	49 940 Mg	0 Mg	0 Mg	0 Mg
c)	bioodpady	11 841 Mg	10 115 Mg	603 Mg	0 Mg	1 123 Mg
d)	inne	5 639 Mg	4 372 Mg	1 156 Mg	62 Mg	49 Mg

Podział ilości odpadów wykazanych przez podmioty odbierające odpady, na masę odpadów odebraną z nieruchomości zamieszkałych (wchodzą w skład systemu gminnego) oraz niezamieszkałych (znajdują się poza systemem gminnym):

	Odbierający	Razem	Zamieszkałe	Niezamieszkałe
	Razem	77 925 Mg	56 510 Mg	21 415 Mg
a)	PMTS	13 497 Mg	11 606 Mg	1 891 Mg
b)	zmieszane	49 940 Mg	35 841 Mg	14 100 Mg
c)	bioodpady	10 115 Mg	6 991 Mg	3 124 Mg
d)	inne	4 372 Mg	2 072 Mg	2 300 Mg

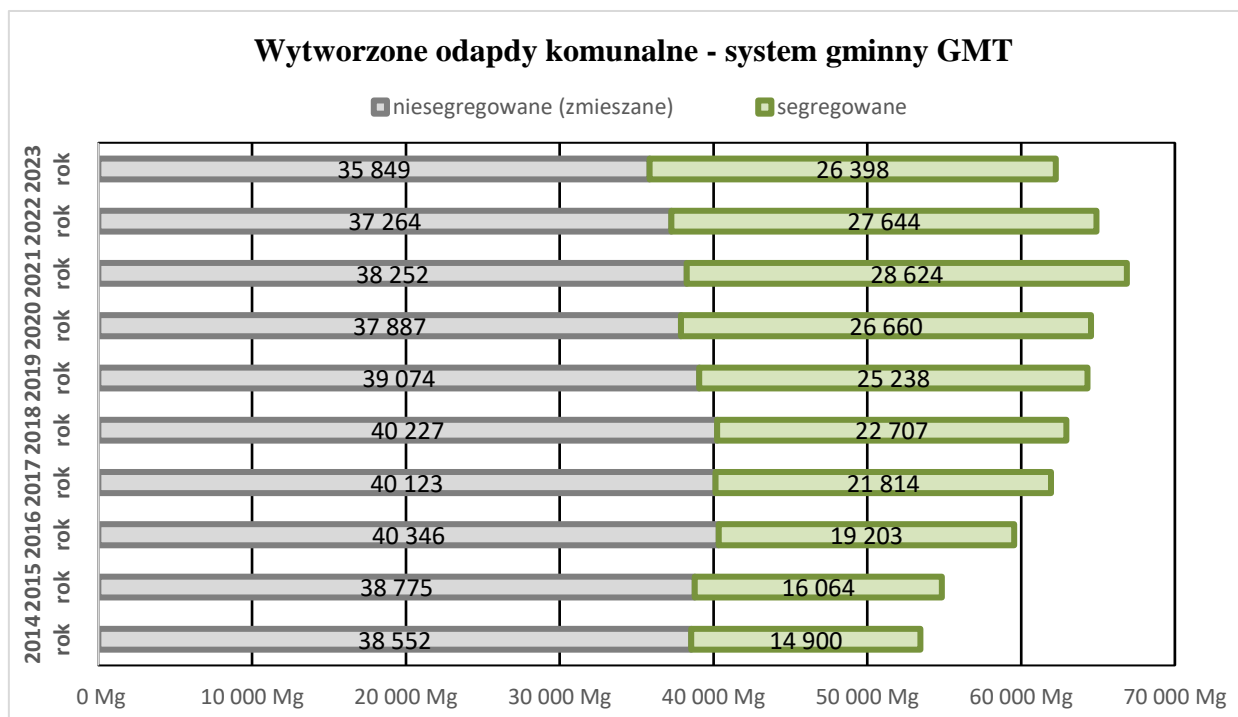
Do ilości odpadów ujętych w systemie gminnym zalicza się:

1. odpady odebrane bezpośrednio z nieruchomości zamieszkałych (**56.510 Mg**),
2. odpady przyjęte w PSZOK, w tym również odpady budowlane i rozbiórkowe (z odpadami tego rodzaju, w przypadku wytworzenia przez gospodarstwa domowe należy postępować jak z odpadami komunalnymi) (**4.724 Mg**),
3. odpady usunięte z nielegalnych składowisk odpadów na terenach gminnych (**1.003 Mg**),
4. odpady leków oraz baterii, zebranych w aptekach i placówkach publicznych (**10 Mg**).

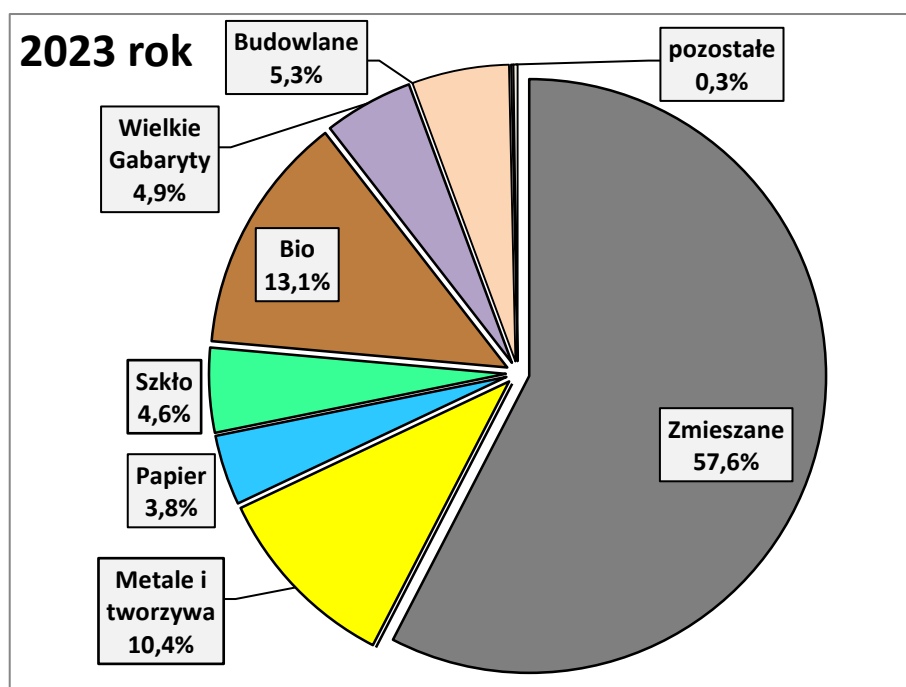
Razem system gminny: 62 247 Mg.

GMINNY SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI

Ilości odpadów zmieszanych i zebranych selektywnie od roku 2014 – system gminny GMT:

Struktura odpadów komunalnych w 2023 roku – system gminny GMT:

Do gminnego systemu odbioru odpadów trafiają odpady:

1) odebrane bezpośrednio z posesji zamieszkałych

Zmieszane	Metale i tworzywa	Papier	Szkło	Bio	Wielkie Gabaryty	Suma końcowa
35 841,020	6 420,560	2 324,890	2 860,870	6 990,640	2 072,490	56 510,470

Odpady są segregowane przez mieszkańców na 5 frakcji zbieranych w pojemnikach / workach oraz gromadzone luzem odpady wielkogabarytowe, które również odbierane są bezpośrednio z nieruchomości w ramach systemu gminnego.

2) przyjmowane w Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (dalej: PSZOK)

PSZOK-i funkcjonujące na terenie Torunia

- ul. Kociewska 35
- ul. Dwernickiego 15-15a

Czynne:

poniedziałek – piątek: 10:00 – 18:00

sobota: 10:00 – 14:00

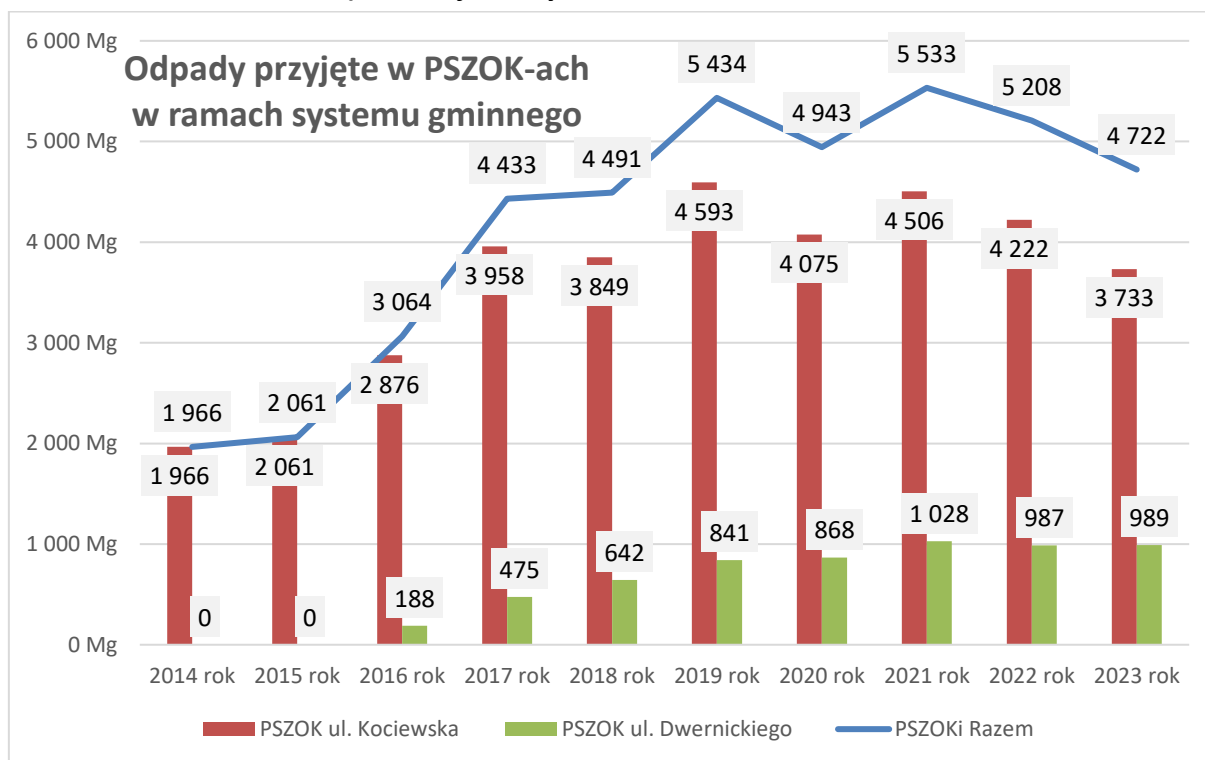
tel. 56 65 50 821

tel. 56 65 50 822

Poza wskazanymi powyżej dwoma stacjonarnymi PSZOK-ami (po jednym w obu częściach miasta względem rzeki Wisły), doraźnie organizowany jest „mobilny PSZOK” w ramach różnego rodzaju akcji, wydarzeń lub festynów (w 2023 roku zebrano w ten sposób: 1,732 Mg odpadów).

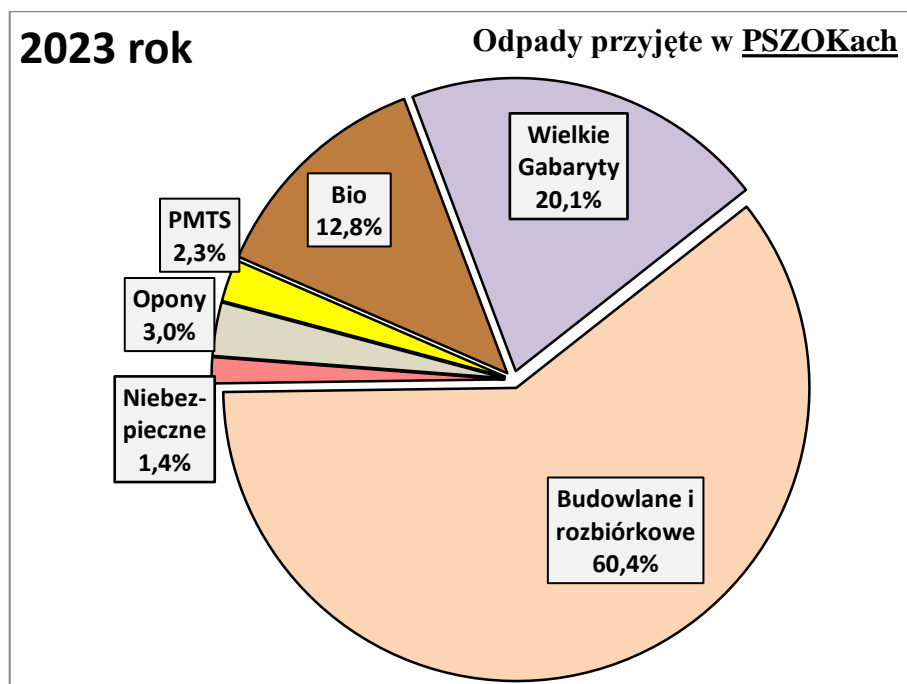
Ilość odpadów przyjętych w 2023 roku, w ramach systemu gminnego (w tym odpady budowlane i rozbiórkowe), w stacjonarnych PSZOK:

Wyżej wskazane ilości obejmują również odpady budowlane i rozbiórkowe, jednak tylko tą część, która została przekazana przez mieszkańców Torunia w ramach limitu wynoszącego: 1 m³ na gospodarstwo domowe na rok (przy którym odpady te są przyjmowane bez dodatkowej płatności od mieszkańca; limit został uchwalony przez Radę Miasta Torunia, zgodnie z delegacją zawartą w art. 6r ust. 3a ustawy u.c.p.g.). W sytuacjach kiedy mieszkaniec miasta przekazuje do PSZOK odpady budowlane i rozbiórkowe w większej ilości, za nadwyżki ponad ten limit jest pobierana od mieszkańca Torunia dodatkowa płatność przez prowadzącego PSZOK, a ilości te nie są ujęte w statystykach systemu gminnego.

Największe ilości odpadów przekazywanych przez mieszkańców miasta do PSZOK (co zostało zobrazowane na poniższym wykresie), stanowią wg kolejności, następujące frakcje: odpady budowlane i rozbiórkowe, odpady wielkogabarytowe, bioodpady. Czwartą w kolejności frakcją odpadów, z zauważalnie mniejszym udziałem procentowym, który jednak rośnie z roku na rok, są zużyte opony. Ponadto w PSZOK są przyjmowane odpady papieru, metali, tworzyw sztucznych szkła (PMTS), odpady niebezpieczne oraz niewielkie ilości odpadów odzieży.

Struktura odpadów przyjętych w PSZOK w 2023 roku - system gminny GMT:

PSZOK

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych - PSZOK to miejsce, w którym mieszkańcy, w ramach ponoszonej opłaty za odpady, mogą bezpłatnie oddać większość odpadów* w wygodnym dla siebie terminie. Należą do nich:

ODPADY NIEBEZPIECZNE <ul style="list-style-type: none"> rozpuszczalniki kwasy, alkalia odczynniki chemiczne środki ochrony roślin lampy fluorescencyjne i odpady zawierające rtęć urządzenia zawierające freony farby, tusze, farby drukarskie kleje, lepiszcze i żywice detergenty baterie i akumulatory odpady z iniekcji domowych przetęgnięte leki 	ODPADY WIELKOGABARYTOWE <ul style="list-style-type: none"> stare meble materace dywany wykładziny 	ZUŻYTE OPONY I OLEJE <ul style="list-style-type: none"> opony od auta, roweru opakowania po olejach silnikowych
ELEKTROŚMIECI <ul style="list-style-type: none"> zużyty sprzęt RTV, AGD światłówki, żarówki LED płyty CD, kasety, telefony sprzęt komp., elektronarzędzia 	PAPIER, TEKSTURA <ul style="list-style-type: none"> gazety kartony książki 	TEKSTYLIA <ul style="list-style-type: none"> odzież obuwie koce
ODPADY POREMONTOWE <ul style="list-style-type: none"> cegły, pustaki gruz, beton armatura sanitarna, płytki 	ODPADY ZIELONE <ul style="list-style-type: none"> skoszona trawa liście, kwiaty drobne gałęzie 	SZKŁO <ul style="list-style-type: none"> butelki stoiki
INNE PROBLEMOWE <ul style="list-style-type: none"> metale styropian opakowaniowy miski, wiadra, doniczki lustra, szyby, naczynia 	OPAKOWANIA Z DREWNA <ul style="list-style-type: none"> palety skrzynki drewniane 	METALE I TWORZYWA SZTUCZNE <ul style="list-style-type: none"> butelki PET i inne opakowania z tworzyw sztucznych opakowania po chemii gospodarczej i kosmetykach puszki po konserwach i napojach kartony po mleku i napojach

*Odpady budowlane i remontowe przyjmowane są bezpłatnie do ilości 1 m³ na gospodarstwo domowe na rok; nie przyjmuje się odpadów zmieszanych.

3) Usuwanie odpadów z nielegalnych składowisk na terenach gminnych

Gmina Miasta Toruń korzysta z możliwości, którą daje art. 6r ust. 2b ustawy u.c.p.g.: „Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2021 r. o odpadach”. Usuwanie nielegalnych składowisk odpadów na terenach gminnych odbywa się w Toruniu w ramach umowy na odbiór odpadów.

Łącznie w 2023 roku usunięto z miejsc nielegalnego składowania 1.003 Mg odpadów. Były to głównie odpady budowlane i rozbiórkowe oraz bioodpady, a także niewielkie ilości odpadów wielkogabarytowych.

4) Przyjmowanie wybranych frakcji odpadów w placówkach publicznych

Uzupełnieniem gminnego systemu odbioru odpadów komunalnych jest zbieranie przeterminowanych leków w aptekach oraz zużytych baterii i akumulatorów w różnego rodzaju placówkach publicznych. W 2023 roku zebrano 10 Mg tego rodzaju odpadów.

5. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH W PODZIALE NA WPŁYWY, WYDATKI I NADWYŻKI Z OPŁAT ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI.

Źródłem finansowania systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych są dochody gminy pochodzące z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wnoszone przez mieszkańców miasta.

W związku z rosnącymi kosztami (w szczególności w zakresie zagospodarowania, w związku ze zmianą zasad rozliczania między Gminą Miasta Toruń, a Miastem Bydgoszcz za termiczne przekształcanie odpadów), w trakcie 2023 roku zostały podniesione stawki opłaty za odpady, która weszły w życie od 01.07.2023 roku¹. Opłaty za odpady dla mieszkańców Torunia:

- 1) Metoda ustalania opłaty za odpady, to (od 01.01.2021r.): stawka od osoby. **Podstawowa stawka opłaty:**
  - a) Do czerwca 2023 r.: zabudowa jednorodzinna: 15 zł, zabudowa wielorodzinna: 14 zł,
  - b) Od lipca 2023 r.: 20 zł – bez względu na rodzaj zabudowy.
- 2) **Podwyższone stawki opłaty** nakładane w przypadku stwierdzenia braku lub niewłaściwej segregacji, zostały określone jako dwukrotność podstawowej stawki:
  - a) Do czerwca 2023 r.: zabudowa jednorodzinna: 30 zł, zabudowa wielorodzinna: 28 zł,
  - b) Od lipca 2023 r.: 40 zł – bez względu na rodzaj zabudowy.
- 3) **Częściowe zwolnienia w opłacie:**
  - a) z tytułu kompostowania bioodpadów w przydomowym kompostowniku w zabudowie jednorodzinnej:
    - w wysokości 2 zł na osobę (zarówno do czerwca, jak również od lipca).
  - b) dla rodzin wielodzietnych:
    - do czerwca 2023 r.: w wysokości nadwyżki ponad 60 zł,
    - od lipca 2023 r.: w wysokości nadwyżki ponad 80 zł.
  - c) dla rodzin wielodzietnych posiadających kompostownik:
    - do czerwca 2023 r.: w wysokości nadwyżki ponad 52 zł,
    - od lipca 2023 r.: w wysokości nadwyżki ponad 72 zł.

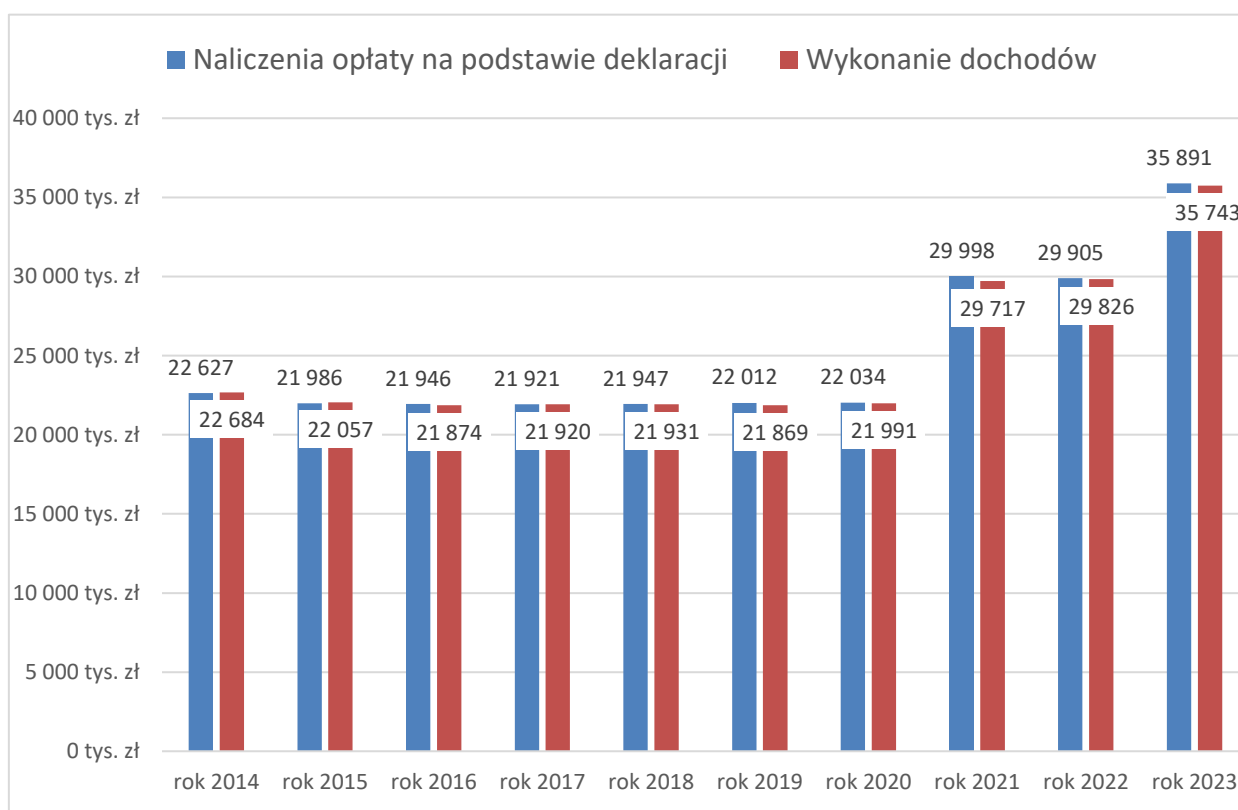
¹ Uchwała nr 1072 Rady Miasta Torunia w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty i zwolnień z opłat z dnia 20 kwietnia 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2023 r., poz. 2831).

Należności za 2023 rok od właścicieli nieruchomości naliczone na podstawie złożonych deklaracji:

Należności przed zastosowaniem zwolnień w opłacie:	36 161 239 zł
łącznie wysokość zwolnień w opłacie, w tym:	369 789 zł
- dla rodzin wielodzietnych:	345 468 zł
- z tytułu kompostownika:	24 321 zł
Ostateczne należności (po zastosowaniu zwolnień):	35 891 450 zł
Wykonanie dochodów:	35 742 922 zł

Wykonanie dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami w GMT

Bilans systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Toruniu w 2023 roku:

Wykonanie dochodów w 2023 roku:	35 742 922 zł
Poniesione płatności (wydatki) w 2023 roku:	35 599 523 zł
Nadwyżka / Niedobór:	+ 143.399 zł

Koszt funkcjonowania gminnego systemu odbioru i zagospodarowania odpadów w 2023 roku:

Pomniejszenie płatności o przedpłatę uiszczoną w 2022 roku, w tym:	- 2 826 430 zł
- odbiór odpadów:	+ 2 246 zł
- zagospodarowanie odpadów:	- 2 828 676 zł
Odbiór odpadów w 2023 roku, w tym:	+ 8 494 163 zł
- odbiór z posesji:	+ 7 878 851 zł
- przyjęte w PSZOK:	+ 508 086 zł
- usuwanie nielegalnych składowisk odpadów:	+ 107 226 zł
Zagospodarowanie odpadów w 2023 roku, w tym:	+ 21 827 692 zł
- w toruńskim ZUOK:	+ 6 200 905 zł
- w bydgoskim ZTPOK:	+ 15 626 787 zł
Pozostałe koszty systemu w 2023 roku, w tym:	+ 2 304 098 zł
- obsługa administracyjna:	+ 1 743 678 zł
- edukacja ekologiczna:	+ 560 420 zł
Zapłata na poczet usług wykonanych w 2024 roku, w tym :	+ 5 800 000 zł
- zagospodarowanie odpadów:	+ 5 800 000 zł
Razem:	35 599 523 zł

Od 2023 roku koszty zagospodarowania odpadów:

- w toruńskim ZUOK (Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych): płacone w formie rekompensaty dla MPO Sp. z o.o.: nie obejmują kosztów termicznego przekształcenia: wysokoenergetycznych pozostałości po przetworzeniu.
- w bydgoskim ZTPOK (Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych): płacone w formie dotacji do Miasta Bydgoszczy (za usługi świadczone od 01.04.2023r.), obejmują również koszty termicznego przekształcenia: wysokoenergetycznych pozostałości po przetworzeniu w ZUOK.
- Dodatkowo w 2023 roku zostały przez MPO refakturowane koszty termicznego przekształcenia w okresie przejściowym: 01.01.-31.03.2023r. (na podstawie faktur bydgoskiej spółki ProNatura).

POROZUMIENIA MIĘDZYGMINNE

W 2023 roku Gmina Miasta Toruń zawarła szereg porozumień międzygminnych dot. gospodarowania odpadami komunalnymi:

- 1) w zakresie przekazania przez GMT swoich obowiązków do realizacji przez inną gminę:
  - porozumienie międzygminne zawarte 31.03.20223r., między Miastem Bydgoszcz, a Gminą Miasta Toruń (zastępujące porozumienie z 2009 roku). **Obowiązujące od 01.04.2023r.**
- 2) w zakresie przejęcia przez GMT do realizacji obowiązków innych gmin:
  - porozumienia międzygminne zawarte między Gminą Miasta Toruń, a 7 gminami ościennymi: Czernikowo, Lubicz, Łubianka, Łysomice, Obrowo, Wielka Nieszawka, Zławieś Wielka:
    - a) **Obowiązujące od 17.04.2023r.:** Gmina: Lubicz, Łubianka, Łysomice, Zławieś Wielka,
    - b) **Obowiązujące od 01.05.2023r.:** Gmina: Czernikowo, Wielka Nieszawka,
    - c) **Obowiązujące od 01.08.2023r.:** Gmina Obrowo.

Na podstawie powyższych porozumień, 7 gmin wnosi płatności, w formie dotacji, do Gminy Miasta Toruń. Natomiast z tych środków, stanowiących dochód GMT, pokrywane są wydatki GMT na zagospodarowanie odpadów z 7 gmin. Tym samym niniejsze operacje są neutralne dla budżetu miasta Torunia (Dochody równe są Wydatkom). Wydatki te obejmują:

- Płatności na rzecz MPO Sp. z o.o. (rekompensata)
(za odpady przekazane do toruńskiego ZUOK),
- Płatności na rzecz Miasta Bydgoszcz (dotacje)
(za odpady przekazane do bydgoskiego ZTPOK).

Ilość odpadów przekazanych do zagospodarowania przez 7 gmin w 2023 roku (w okresach obowiązywania poszczególnych porozumień), wyniosła: 21.152 tony (Mg). Łączny koszt dla 7 gmin wyniósł: 6.879.230,04 zł, w tym:

- Koszt toruńskiego ZUOK: 2.130.287,77 zł,
- Koszt bydgoskiego ZTPOK: 4.748.942,27 zł.

6. ILOŚĆ ORAZ MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA: NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH, BIOODPADÓW STANOWIĄCYCH ODPADY KOMUNALNE ORAZ PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA: POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH I POZOSTAŁOŚCI Z PROCESU MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH.

Informacja o **odpadach 20 03 01**:

odpady odebrane				
system gminny		poza systemem		razem
35 841 Mg		14 099 Mg		49 940 Mg
odpady zagospodarowane				
system gminny		poza systemem		razem
mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów	termiczne przekształcenie odpadów	mechaniczno-biologiczne przetwarzanie odpadów	termiczne przekształcenie odpadów	
6 626 Mg	29 215 Mg	14 016 Mg	83 Mg	49 940 Mg

Informacja o **bioodpadach** stanowiących odpady komunalne:

odpady odebrane i zagospodarowane				
system gminny		poza systemem		razem
8 186 Mg		3 655 Mg		
(20 01 08) odpady kuchenne ulegające biodegradacji	(20 02 01) odpady z ogrodów i parków	(20 01 08) odpady kuchenne ulegające biodegradacji	(20 02 01) odpady z ogrodów i parków	
6 842 Mg	1 344 Mg	280 Mg	3 375 Mg	11 841 Mg

Informacja o **przeznaczonych do składowania** pozostałościach z sortowania odpadów komunalnych i **pozostałościach** z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania **niesegregowanych (zmieszanych)** odpadów komunalnych:

odpady składowane				
system gminny		poza systemem		razem
(19 05 99) odpady z tlenowego rozkładu odpadów stałych (kompostowania)	(19 12 12) opady z mechanicznej obróbki odpadów (np. obróbki ręcznej, sortowania, zgniatania, granulowania)	(19 05 99) odpady z tlenowego rozkładu odpadów stałych (kompostowania)	(19 12 12) odpady z mechanicznej obróbki odpadów (np. obróbki ręcznej, sortowania, zgniatania, granulowania)	
2 415 Mg	0 Mg	5 109 Mg	0 Mg	7 524 Mg

W analizowanym 2023 roku, analogicznie jak w poprzednich latach, odebrane na terenie Torunia odpady niesegregowane przekazywane były do dwóch instalacji:

- **ZUOK** (Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych przy ul. Kociewskiej 37-53 w Toruniu) – gdzie poddane zostały mechaniczno-biologicznemu przetworzeniu, pozostałości po tym procesie, po przeprowadzeniu procesu ich stabilizacji były składowane,
- **ZTPOK** (Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Bydgoszczy przy ul. E. Petersona 22).

W obecnym stanie prawnym możliwe jest przekazywanie bioodpadów, niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania i z procesów mechaniczno-biologicznego przetwarzania do instalacji na obszarze całego kraju, przy czym wybór instalacji komunalnych powinien odbywać się z uwzględnieniem zasady bliskości i hierarchii sposobów postępowania z odpadami. W latach wcześniejszych przekazanie w/w odpadów możliwe było wyłącznie do instalacji znajdujących się w granicach regionów gospodarki odpadami określonych w wojewódzkim planie gospodarki odpadami (WPGO). Powyższe zmiany nie miały wpływu na zmianę miejsc zagospodarowania odpadów wytworzonych na terenie Gminy Miasta Toruń.

7. POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI

W celu realizacji zadań gospodarowania odpadami, do których realizacji zobowiązany jest ustawowo samorząd miejski, Miasto Toruń powołało spółkę MPO Sp. z o.o. w Toruniu. Stąd działania i potrzeby inwestycyjne koncentrują się w Toruniu wokół funkcjonowania przedsiębiorstwa. W dniu 29.10.2015 r. Rada Miasta Torunia podjęła uchwałę nr 178/15, na mocy której spółce MPO zostało powierzone wykonywanie części zadań własnych Gminy Miasta Toruń z zakresu prowadzenia gospodarki odpadami komunalnymi oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, obejmujących:

- 1) zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych;
- 2) poddawanie odzyskowi i unieszkodliwieniu odpadów komunalnych we własnej Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (*ZUOK pełnił rolę RIPOK, a w obecnym stanie prawnym, po zniesieniu regionalizacji, pełni rolę Instalacji Komunalnej*) lub w instalacjach będących własnością innych podmiotów.

Powierzenie świadczenia usług publicznych spółce MPO zostało technicznie zlecone poprzez zawartą w dniu 04.01.2016 r. umowę wykonawczą, na mocy której podmiot ten jest zobowiązany do dnia 31.12.2025 r., m.in. do: utrzymywania w ruchu instalacji ZUOK, jej modernizowania i rozbudowy w zależności od potrzeb.

W 2023 roku system selektywnego zbierania i odbioru odpadów komunalnych w Toruniu spełniał zasadniczo wymogi krajowego Wspólnego Systemu Segregacji Odpadów. Niezbędne w ostatnich latach zmiany formalne i organizacyjne zostały przeprowadzone. W tym zakresie pozostało maksymalizowanie udziału pojemników i punktów gromadzenia frakcji selektywnych, przy ograniczeniu zasobów obsługi frakcji niesegregowanej. Rosnące znaczenie selektywnej zbiórki w systemie znalazło odzwierciedlenie w modernizacji i rozbudowie istniejącej linii do sortowania odpadów w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Toruniu. Polegała ona na montażu separatora optycznego tworzyw sztucznych, separatora optycznego papieru, separatora balistycznego, separatora metali nieżelaznych, modernizacji kabin sortowniczych, montażu systemu podajników łączących poszczególne elementy linii oraz rozbudowie systemu sterowania. 2023 rok był trzecim pełnym rokiem, w którym eksploatacja zmodernizowanej sortowni wykazała istotnie większą efektywność oraz wpłynęła na zwiększenie ilości odzyskiwanych surowców wtórnych ze strumienia odpadów przyjętych do zagospodarowania.

Otoczenie planistyczno-prawne systemów gminnych i podmiotów funkcjonujących w sektorze zagospodarowania odpadów, mające wpływ na cele i decyzje inwestycyjne – nadal istotnie się zmienia. Kluczowe znaczenie mają tu założenia, plany, cele na poziomie Unii Europejskiej, obecnie implementowane na poziomie prawa krajowego. Mowa tu o dyrektywach i rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) wchodzących w skład tzw. Pakietu GOZ, które zmieniają istotnie podejście do myślenia o gospodarowaniu odpadami jako zasobami i

zakładają zmianę modelu gospodarczego państw z linearnego na cyrkularny. Nowe rozwiązania i określone cele są bardzo bogate, wśród najważniejszych zobowiązań należy wymienić: osiągnięcie przez państwo poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych minimum 65% (do 2035 roku), osiągnięcie ograniczenia docelowo do maksimum 10% składowania odpadów komunalnych, zmiana jakościowa w podstawie wyliczania celów (podstawa obliczeń oparta na ogólnej masie odpadów komunalnych), wprowadzenie i istotna rola mechanizmu rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP) poprzez zastosowanie kaucji za opakowania, nakaz selektywnej zbiórki co najmniej papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła, a od 1 stycznia 2025 r. także tekstyliów, docelowy wymóg zebrania lub posegregowania u źródła bioodpadów komunalnych, jeżeli mają być zaliczone do odpadów poddanych recyklingowi.

Wymogi Pakietu GOZ generują nowe potrzeby inwestycyjne, jednak ich ostateczny zakres zależy będzie od sposobu implementowania opisywanych przepisów unijnych do prawa krajowego (niewiadomą jest głównie kształt mechanizmu ROP i systemu kaucyjnego). Mając na uwadze powyższe uwarunkowania wynikające z Pakietu GOZ zidentyfikowano następujące potrzeby inwestycyjne toruńskiego systemu gospodarowania odpadami w jego różnych obszarach:

1. obszary przetwarzania odpadów trafiających do zagospodarowania w instalacjach MPO:
  - a. obszar przetwarzania bioodpadów – rozwój infrastruktury ZUOK zapewniającej efektywne biologiczne przetwarzanie selektywnie zbieranych bioodpadów, czyli w najszerszym wariacie realizacja instalacji fermentacji wraz z nową instalacją kompostowni;
  - b. obszar przetwarzania odpadów surowcowych – realizacja nowej lub zmodernizowanej sortowni odpadów selektywnie zebranych przyczyniłaby się do podwyższenia wyników recyklingu zapewnianego przez ZUOK, jednak decyzja o jej wykonaniu jest obciążona dużą niepewnością, wynikającą z braku wiedzy o ostatecznym kształcie systemu kaucyjnego w Polsce;
  - c. obszar przetwarzania odpadów zmieszanych – zastosowanie w przyszłości infrastruktury dodatkowego dosiewania odpadów aby uniknąć przekroczenia dopuszczalnego poziomu 10 % masy odpadów składowanych;
2. obszary zagospodarowania odpadów powstających w wyniku przetwarzania odpadów przez instalacje MPO:
  - a. obszar termicznego przekształcania odpadów wysokokalorycznych – rozwój efektywnej logistyki ZUOK związanej z przekazywaniem pozostałości po przetworzeniu odpadów, kierowanych do Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Bydgoszczy oraz pozostałych odbiorców frakcji wysokokalorycznej;
  - b. obszar składowania – nadbudowa istniejącej kwatery składowiska poprzez podwyższenie rzędnej składowania odpadów (obecnie będzie ona wystarczająca w perspektywie 2026 r.), rozbudowa składowiska o nową kwaterę o pojemności niecki co najmniej 700 tys. Mg;
3. obszar gospodarowania odpadami komunalnymi „u źródła” - kontynuacja działań mających na celu poprawę w zakresie ilości i jakości odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny, zwłaszcza zbiórki bioodpadów dla potencjalnej instalacji fermentacji i nowej kompostowni;

uruchomienie narzędzi umożliwiających zaliczanie przydomowego kompostowania do efektów recyklingu organicznego wykazywanych przez gminę; poszukiwanie rozwiązań włączania w sprawozdawczość gminy strumieni materiałów aktualnie zagospodarowywanych (np. tekstylia, elektroodpady przekazywane do ponownego użycia); brak potrzeby uruchomienia dodatkowego Punktu PSZOK (obecne na terenie gminy 2 punkty PSZOK: przy ul. Dwernickiego 15-15a oraz przy ul. Kociewskiej 35), zaspakajają potrzeby mieszkańców, w zakresie możliwości bezpośredniego pozbycia się odpadów problemowych.

8. UZYSKANE PRZEZ GMINĘ MIASTA TORUŃ POZIOMY PRZYGOTOWANIA DO PONOWNEGO UŻYCIA I RECYKLINGU ODPADÓW KOMUNALNYCH

Poczynając od 2021 roku, w ramach trwającej implementacji przepisów unijnych do polskiego prawa (tzw. pakiet odpadowy), mających prowadzić do gospodarki obiegu zamkniętego, zaszły istotne zmiany odnośnie obowiązkowych poziomów do uzyskania przez gminy.

1) Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu:

- do 2020 roku dotyczył następujących frakcji odpadów: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło;
- obecnie dotyczy całego strumienia odpadów komunalnych;
- zmianie uległ również wzór stosowany do wyliczenia tego poziomu.

2) Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych:

- obowiązywał do 2020 roku;
- obecnie brak obowiązkowych poziomów do osiągnięcia.

3) Poziom składowania odpadów komunalnych:

- do 2020 roku brak było przepisów w tym zakresie;
- obecnie zostały wskazane poziomy do osiągnięcia począwszy od 2025 roku;
- za lata 2021-2024 brak obowiązkowych poziomów do osiągnięcia.

Poziomy osiągnięte przez Gminę Miasta Toruń w latach 2012-2020:

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła [w %]									
rok	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.
Wymagany	10%	12%	14%	16%	18%	20%	30%	40%	50%
Osiągnięty	19,20%	17,71%	19,87%	22,25%	18,57%	37,07%	41,24%	49,93%	52,65%

Poziomy osiągnięte przez Gminę Miasta Toruń w kolejnych latach (poczynając od 2021r.):

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia <u>odpadów komunalnych</u> [w %]										
rok	2021r.	2022r.	2023r.	2024r.	2025r.	2026r.	2027r.	2028r.	2029r.	2030r.
Wymagany	20%	25%	35%	45%	55%	56%	57%	58%	59%	60%
Osiągnięty	26,46%	25,93%	36,10%							

Zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie poziomów recyklingu, do wyliczenia poziomu wg wzoru:

$P = \frac{M_r}{M_w}$, zarówno do licznika (M_r), jak również do mianownika (M_w), wliczane są odpady z grupy 15 i grupy 20 oraz odpady powstałe z ich przetworzenia (grupa 19), za wyjątkiem odpadów o kodach: 20 02 02, 20 03 04, 20 03 06.

Z uwagi na powyższe, z łącznej masy odebranych i zebranych odpadów (91 772,0308 Mg), do mianownika wzoru należało wpisać masę wynoszącą 91 608,4508 Mg.

Masa odpadów (w tonach [Mg]) przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi w 2023 roku, według źródeł pochodzenia.

Gmina Miasta Toruń		P = 36,10%	
		Mr	Mw
	Razem	33 074,9337	91 608,4508
1.	Odbierający	20 235,3128	77 901,0900
2.	PSZOK	939,4934	1 730,0700
3.	Zbierający	10 733,7631	10 805,8948
4.	poza BDO	1 166,3644	1 171,3960

Mr - Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi

Mw - Masa wytworzonych odpadów

P – Poziom osiągnięty przez gminę

Jak widać w powyższej tabeli, zdecydowanie najwyższy udział w masie wytworzonych odpadów mają podmioty odbierające odpady: ponad 85%. Natomiast ich udział w masie odpadów poddanych recyklingowi stanowi: nieco ponad 60%.

Drugi w kolejności udział w masie wytworzonych odpadów, wynoszący ponad 10% mają podmioty zbierające odpady (punkty skupu surowców wtórnych). Natomiast ich udział w masie odpadów poddanych recyklingowi stanowi blisko 33%.

Trzecią grupą są odpady dostarczone przez mieszkańców bezpośrednio do punktów PSZOK, ich udział jest stosunkowo niewielki i wynosi tylko kilka procent.

Dodatkowo w osobnej grupie zostały ujęte ilości odpadów, dla których źródło pochodzenia danych jest inne niż BDO, ich udział jest również niewielki i wynosi kilka procent.

Poniżej przedstawiono z kolei analizę dotyczącą udziału poszczególnych frakcji odpadów w całkowitej masie odpadów odebranych i zebranych, jak również odpadów poddanych recyklingowi.

Masa odpadów (w tonach) przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi w 2023 roku, z podziałem na poszczególne frakcje odpadów.

Gmina Miasta Toruń		P = 36,10%	
		Mr	Mw
	Razem	33 074,9337	91 608,4508
a)	PMTS	16 418,0852	24 351,3673
b)	zmieszane		49 940,4800
c)	Bio	11 771,0308	11 840,8280
d)	inne	4 885,8177	5 475,7755

PMTS - papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło.

zmieszane - niesegregowane odpady komunalne.

Bio - Bioodpady komunalne.

inne – m.in. odpady:

- odebrane i zebrane: wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- poddane recyklingowi: żużle, drewna, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,

Jak widać w powyższej tabeli, niestety nadal ponad połowa (blisko 55%) odebranych i zebranych odpadów stanowią odpady zmieszane. Konieczność dalszego zmniejszenia ich udziału na rzecz wzrostu udziału odpadów posegregowanych u źródła, w najbliższych latach będzie stanowiło jedno z głównych zadań, stojących przed Gminą Miasta Toruń. Jest to spore wyzwanie, jednak bez jego osiągnięcia, trudno sobie wyobrazić realizację rosnących wymagań odnośnie poziomów recyklingu nałożonych na gminy.

1. Podmioty, które złożyły w BDO sprawozdanie jako Odbierający odpady

	Odbierający	Mr	Mw
1.	Razem	20 235,3128	77 901,0900
a)	PMTS	5 669,2648	13 497,3100
b)	zmieszane		52 680,0010
c)	Bio	10 052,8370	10 115,0700
d)	inne	4 513,2110	1 608,7090

Za 2023 rok sprawozdania w/w rodzaju złożyło 12 podmiotów, w tym 8 podmiotów złożyło tzw. sprawozdania „zerowe”. Pozostałe 4 podmioty to:

- Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. w Toruniu,
- GENTOR - Mirosław Tchorzewski w spadku,
- Transport Ciężarowy Malinowski Dariusz,
- Remondis Bydgoszcz Sp. z o.o.

Niski poziom recyklingu w tej grupie, wynika z faktu, że całość wytworzonych odpadów zmieszanych jest odbierana właśnie przez te podmioty. Odpady zmieszane stanowią 2/3 odpadów, które te podmioty odbierają, a jednocześnie możliwości poddania ich recyklingowi są bardzo ograniczone. Odpady te podlegają albo termicznemu przekształceniu (bezpośrednio po odbiorze lub po wcześniejszym przesortowaniu) albo po procesie stabilizacji, podlegają składowaniu. Natomiast w danych za 2023 rok została uwzględniona masa przekazanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi, żużli i popiołów, powstałych po termicznym przekształceniu odpadów zmieszanych.

2. Podmioty, które złożyły w BDO sprawozdanie jako prowadzący PSZOK

	PSZOK	Mr	Mw
2.	Razem	939,4934	1 730,0700
a)	PMTS	68,3348	110,6600
b)	zmieszane		0,0000
c)	Bio	600,4774	603,0100
d)	inne	270,6812	1 016,4000

Za 2023 rok sprawozdania w/w rodzaju złożył 1 podmiot (za 2 punkty):

- Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. w Toruniu,

PSZOK-i są uzupełnieniem systemu odbioru odpadów z nieruchomości zamieszkałych (uwaga: ponad połowę masy odpadów przyjmowanych w PSZOK stanowią odpady budowlane i rozbiórkowe, które nie są w tym miejscu analizowane).

3. Podmioty, które złożyły w BDO sprawozdanie jako Zbierający odpady

	Zbierający	Mr	Mw
3.	Razem	10 733,7631	10 805,8948
a)	PMTS	10 680,4856	10 743,3973
b)	zmieszane		0,0000
c)	Bio	0,0000	0,0000
d)	inne	53,2775	62,4975

Za 2023 rok sprawozdania w/w rodzaju złożyło 38 podmiotów, w tym 15 podmiotów złożyło tzw. sprawozdania „zerowe”. Pozostałe 23 podmioty wykazały w swoich sprawozdaniach, że zebrały jakieś ilości odpadów komunalnych w 2023 roku.

Wysoki poziom recyklingu w tej grupie, wynika z faktu, że punkty te przyjmują (skupują) tylko odpady wysokiej jakości, które niemal w całości mogą być podawane recyklingowi. Działając na zasadach komercyjnych, punkty te mogą odmówić przyjęcia (skupu) odpadów o niskiej jakości, które nie będą się nadawały do recyklingu (podmioty odbierające odpady z nieruchomości nie mają takiej możliwości).

4. Informacje spoza BDO

	poza BDO	Mr	Mw
4.	Razem	1 166,3644	1 171,3960
a)	PMTS	0,0000	0,0000
b)	zmieszane		0,0000
c)	Bio	1 117,7164	1 122,7480
d)	inne	48,6480	48,6480

Za 2023 rok uwzględniono:

- bioodpady poddane recyklingowi u źródła (przydomowe kompostowniki),
- bioodpady pochodzące z nielegalnych składowisk odpadów i poddane recyklingowi,
- bioodpady wytworzone na terenie GMT, dostarczone do ZUOK (Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych) w Toruniu (transport własny wytwórcy) i poddane recyklingowi,
- ZSEE (zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny) odebrane od mieszkańców GMT przez współpracujący z GMT podmiot - MB Recycling Sp. z o.o. i poddany recyklingowi.

Stosunkowo nowym (obowiązującym od 2021 roku) obowiązkiem jest wymóg liczenia przez gminy poziomu przekazanych do składowania odpadów. Należy jednak zauważyć, że wymagane poziomy w tym zakresie zostały ustanowione dopiero od 2025 roku. Ponadto w ustawie u.c.p.g. wpisano delegację dla Ministra Klimatu i Środowiska, do określenia w drodze rozporządzenia, sposobu obliczania tego poziomu. Ponieważ jednak, do chwili obecnej takie rozporządzenie nie zostało wydane, to do wyliczenia poziomu osiągniętego przez Toruń za 2023 rok, oparto się na wyjaśnieniach Ministerstwa Klimatu i Środowiska (zamieszczone 20.01.2022r. na: www.bdo.mos.gov.pl oraz 21.02.2021r. na: www.gov.pl/web/klimat) oraz wytycznych zawartych w piśmie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 10.03.2023r.

Poziom składowania odpadów komunalnych

	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2025 rok	2026 rok	2027 rok	2028 rok	2029 rok	2030 rok	2031 rok	2032 rok	2033 rok	2034 rok	2035 rok
Wymagany poziom	-	-	-	-	30 %	30 %	30 %	30 %	30 %	20 %	20 %	20 %	20 %	20 %	10 %
Poziom osiągnięty przez GMT	18,14%	16,84%	8,21%												

Wyraźny spadek poziomu składowania odpadów, między 2022 rokiem, a 2023 rokiem, wynika z istotnej zmiany proporcji między:

- Odpadami zmieszanyymi przekazywanymi do toruńskiego ZUOK (zmniejszenie),
- Odpadami zmieszanyymi przekazywanymi do bydgoskiego ZTPOK (zwiększenie).

9. MASA ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWORZONYCH NA TERENIE GMINY PRZEKAZANYCH DO TERMICZNEGO PRZEKSZTAŁCENIA ORAZ STOSUNEK MASY ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEKAZANYCH DO TERMICZNEGO PRZEKSZTAŁCENIA DO MASY ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWORZONYCH NA TERENIE GMINY

Część odebranego strumienia odpadów zmieszanych, została bezpośrednio, bez poddania mechaniczno-biologicznemu przetwarzaniu, przekazana do Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Bydgoszczy (dalej: ZTPOK).

W 2023 roku do termicznego przekształcenia w ZTPOK przekazano 29 298,52 Mg odpadów o kodzie 20 03 01 odebranych z terenu GMT, co stanowiło 31,98 % wszystkich odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy (91.608.4508 Mg - odpady z grupy 20, 15 oraz 19, z wyłączeniem kodów: 20 02 02, 20 03 04, 20 03 06).

Należy przy tym zauważyć, że do ZTPOK zostały również przekazane odpady o kodzie 19 12 12 (w ilości 13.821.0648 Mg) – tj. wysokoenergetyczne pozostałości z odpadów odebranych z terenu GMT, które poddane zostały mechaniczno-biologicznemu przetworzeniu w ZUOK.

Odpady przekazane do ZTPOK w **całym 2023 roku**:

Odpady komunalne (20 03 01) Toruń (systemem gminny)	Odpady komunalne (20 03 01) pozostałe gminy + Toruń (poza systemem)	Wysokoenergetyczne odpady po przetworzeniu (19 12 12) Toruń (systemem gminny)	Wysokoenergetyczne odpady po przetworzeniu (19 12 12) pozostałe gminy + Toruń (poza systemem)
29 215 Mg	9 867 Mg	12 912 Mg	6 475 Mg
58 469 Mg			

w tym w okresie **01.04.2023r. – 31.12.2023r.** (systemy gminne: Toruń+7gmin):

Odpady komunalne (20 03 01) Toruń	Odpady komunalne (20 03 01) pozostałe gminy	Wysokoenergetyczne odpady po przetworzeniu (19 12 12) Toruń	Wysokoenergetyczne odpady po przetworzeniu (19 12 12) pozostałe gminy
22 497 Mg	9 675 Mg	8 823 Mg	3 958 Mg
44 953 Mg			

10. LICZBA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY, O KTÓREJ MOWA W ART. 6 UST. 1, W IMIENIU KTÓRYCH GMINA POWINNA PODJĄĆ DZIAŁANIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 6 UST. 6-12

W oparciu o art. 6 ust. 1 pkt. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości niezamieszkałych, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat na rzecz gminy, są zobowiązani do zawarcia indywidualnej umowy na odbiór odpadów komunalnych z przedsiębiorcą wpisanym do rejestru działalności regulowanej w tym zakresie. W Toruniu ten obowiązek dotyczy nieruchomości niezamieszkałych, nie objętych gminnym systemem odbioru odpadów.

Liczba właścicieli nieruchomości, nieobjętych gminnym systemem, którzy **zawarli zgodnie z obowiązkiem** odpowiednie umowy. Umowy zawarte z:

Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania sp. z o.o. w Toruniu	3 338 właścicieli
GENTOR - Mirosław Tchorzewski w spadku	198 właścicieli
Transport Ciężarowy Malinowski Dariusz	5 właścicieli
Remondis Bydgoszcz S.A.	1 właściciel
Razem	3 542 właścicieli

Analizowany 2023 rok był kolejnym z rzędu rokiem, w którym do Urzędu Miasta Torunia nie wpłynęły zgłoszenia ze strony Straży Miejskiej wskazujące nieruchomości, których właściciele nie zawarli przedmiotowych umów, a w stosunku do których gmina na podstawie przepisu art. 6 ust. 6 ustawy winna zorganizować odbieranie odpadów.

11. EDUKACJA MIESZKAŃCÓW W ZAKRESIE PRAWIDŁOWEGO POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI

Miasto Toruń od lat wypracowało filary i kanały ekoedukacji odpadowej realizując wieloletnią kampanię. W 2023 roku prowadzone w tym zakresie aktywności były dostosowywane do zmieniającego się otoczenia oraz zapotrzebowania na uzupełnianie wiedzy i rozwój kompetencji, z wykorzystaniem różnych narzędzi prowadzenia działań. Systematycznie realizowano różnorodne inicjatywy edukacyjne, które zwiększały świadomość ekologiczną mieszkańców.

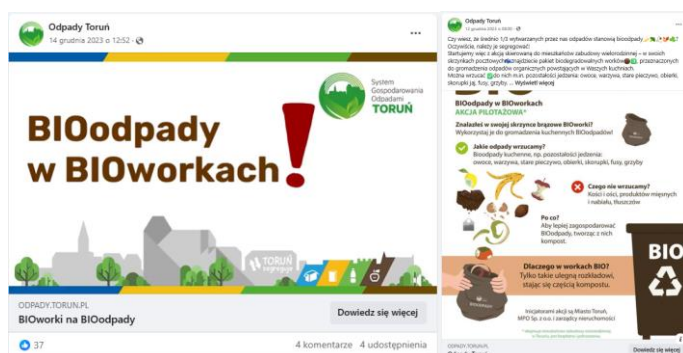
1. Prowadzono dedykowany miejski serwis internetowy odpady.torun.pl, poświęcony tematyce gospodarki odpadami. Wytyczał on jednolitą koncepcję graficzną i merytoryczną materiałów informacyjnych i komunikacyjnych, kierowanych do mieszkańców. W 2023 roku funkcjonował on jako jedno z ważniejszych źródeł informacji branżowej na terenie Torunia. W serwisie publikowano artykuły o najważniejszych kwestiach, które dot. bezpośrednio mieszkańców Torunia w zakresie odpadów. Pojawiały się tu m.in. artykuły na temat dzikich wysypisk, zmiany opłaty za odpady czy pilotażowego programu zbiórki bioodpadów w bioworkach w zabudowie wielorodzinnej.

2. Redagowano i rozwijano profil **OdpadyTorun** na portalu Facebook, z częstotliwością publikowanych postów 10-12 miesięcznie. Zamieszczane treści dotyczyły bieżących informacji, porad i ciekawostek związanych z ochroną środowiska, w tym głównie w obszarze zapobiegania powstawaniu odpadów i poprawnej ich segregacji. Odwiedzana strona sukcesywnie zyskuje grono odbiorców, a co za tym idzie – poszerzyła się grupa osób, do których zarówno WGK, jak i Miasto mogą docierać z komunikatami.

3. Realizowano kampanie w mediach społecznościowych – chcąc jeszcze lepiej dotrzeć z przekazem na temat prawidłowego postępowania z odpadami, pozyskując większą grupę odbiorców, zaplanowano i zrealizowano 7 kampanii płatnych, dotyczących np. prawidłowej segregacji poszczególnych frakcji odpadów, pilotażowego programu dot. bioworków na bioodpady, czy wyszukiwarki odpadów. Łącznie przeprowadzone kampanie objęły swoim zasięgiem ponad 129 tys. odbiorców, a średnio kampanie notowały zasięgi około 18 tys. odbiorców.

4. Po raz kolejny rok minął pod znakiem ekologicznej rywalizacji szkół w ramach konkursu „Ekokonkurs. Zbieramy makulaturę i nie tylko”. 30 kwietnia zakończyła się jego VI edycja. Łącznie udział w konkursie wzięło 51 publicznych i niepublicznych placówek oświatowych (21 przedszkoli, 24 szkoły podstawowe i 6 szkół ponadpodstawowych), a w zbiorce uczestniczyło łącznie 18127 uczniów. We wszystkich placówkach oświatowych w trakcie trwania konkursu zebrano 492,9 ton papieru, tektury i puszek aluminiowych. Konkurs przebiegał w wypracowanej wcześniej formule, w której:

- główna rywalizacja szkół i przedszkoli przebiegała w zakresie:
  - ilości zebranej makulatury i puszek w przeliczeniu na ucznia – 20 laureatów,
  - ogólnej masy makulatury i puszek zebranej w placówce - 3 laureatów w kategorii placówek do 250 uczniów i 3 laureatów w kategorii placówek mających więcej niż 250 uczniów,
  - indywidualnej zbiórki - uczniowie najaktywniej uczestniczący w zbiorce surowców otrzymali nagrody indywidualne,
  - najaktywniejszych koordynatorów działań edukacyjnych w placówkach - przewidziano nagrody indywidualne.
- dodatkowa rywalizacja w kategorii Edukacja ekologiczna, aby zmobilizować uczestników do przeprowadzenia różnych inicjatyw proekologicznych.

Od 1 października trwa kolejna siódma edycja konkursu – rywalizacja placówek oświatowych zakończy się 30 kwietnia 2024 r. Konkurs nie zmienił znacząco swojego charakteru.

5. Prowadzono działania bezpośrednie skierowane do mieszkańców - zakupiony został namiot edukacyjny wraz z wyposażeniem, który wielokrotnie ustawiony był w przestrzeni miasta. Namiot stanowił punkt informacyjny dot. systemu gospodarowania odpadami i licznie był odwiedzany przez mieszkańców Torunia. Ponadto dystrybuowane były liczne materiały edukacyjne i gadżety (czapeczki, torby, odbłaski, kalendarze).

6. Przygotowano i dystrybuowano w różnych formach wszystkim mieszkańcom Torunia **Poradnik: Gospodarka odpadami – o co tu chodzi?** w nowoczesnej odsłonie.

7. Opracowano i zrealizowano atrakcyjne spoty edukacyjne dotyczące:
- bieżącej zmiany w systemie gospodarki odpadami,
  - segregacji bioodpadów w systemie,
  - pilotażowego programu zw. ze zbiórką bioodpadów w bioworkach.

Spoty zostały zamieszczone na profilu Facebook oraz posłużyły jako element składowy kampanii w mediach lokalnych (telewizja i radio). Spoty posłużyły również jako materiał informacyjny publikowany na ekranach areny Klubu sportowego KH Energia Toruń.

8. **Zorganizowano coroczne szkolne Sprzątanie Świata.** 15 września, wychowankowie Szkoły Podstawowej nr 14 przy ul. Hallera w Toruniu, zaopatrzeni w worki na śmieci i rękawiczki, udali się na zlokalizowany obok szkoły teren Parku Tysiąclecia, gdzie wspólnie zbierali porzucone śmieci.

Toruński Finał Sprzątania Świata 2023 odbył się pod hasłem „Sprzątanie świata łączy ludzi”. Jak co roku na Rynku Nowomiejskim w dniu 16 września przeprowadzono ciekawe atrakcje: edukację ekologiczną poprzez zabawę, warsztaty ozdabiania toreb wielokrotnego użytku, tworzenie dzieł artystycznych z odpadów, naukę sadzenia kwitnących kwiatów, „odpadowe” pogadanki oraz prezentację specjalistycznego sprzętu spółki MPO Toruń. Zabawę zapewniało pięć kolorowych stoisk.

9. Promowano selektywną zbiórkę odpadów wśród kibiców KH Energa Toruń - w jej ramach zamówiono usługę reklamową – zrealizowano banner „Celuj do właściwego kosza” zawieszony na hali sportowej Tor-Tor, promujący selektywną zbiórkę odpadów, a także spoty edukacyjne dot. PSZOK czy Odzyskowni. Usługa marketingowo-edukacyjna była prowadzona w sezonie hokejowym 2023/2024; ponadto w ramach działań na Facebook Klubu zostały zamieszczone posty dotyczące selektywnej zbiórki.

10. W ciągu roku tradycyjnie przybywało na boksach śmietnikowych Torunia **specjalnych tablic informacyjnych**, przeznaczonych dla zabudowy wielorodzinnej. W 2023 roku przekazano do ekspozycji tablice niemal dla każdego nowo wybudowanego osiedla, zabiegano o udział kolejnych partnerów dla ekspozycji tablic w nowej ulepszonej odśnie, uzupełniono wyposażenie dla większych obszarów administracji SM Kopernik i Młodzieżowej Spółdzielni Mieszkaniowej. Obecnie tablice powszechnie występują w przestrzeni toruńskich osiedli.

11. Działania edukacyjne prowadziło również Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. w Toruniu (w ramach umowy z gminą na odbiór odpadów z nieruchomości). Realizując obowiązki umowne pracownicy MPO prowadzili zajęcia dydaktyczne dla toruńskich szkół oraz zajęcia w Centrum Edukacji Ekologicznej EcoKid, a także sporządzali i kolportowali do mieszkańców materiały drukowane w postaci plakatów edukacyjnych oraz ulotek.

W dniu 22 kwietnia 2023 MPO przeprowadziło akcję edukacyjną „Porządki z MPO” uruchamiając mobilny PSZOK dla mieszkańców Torunia. W punkcie odbioru, zorganizowanym w trzech lokalizacjach na terenie gminy, zebrano łącznie 1,7 Mg odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych.

12. Edukację z zakresu tematycznego analizy prowadziły również organizacje pozarządowe. W 2023 roku podjęto współpracę z dwoma organizacjami, które w ramach konkursu na wykonanie zadania publicznego uzyskały dotację na ten cel:
- Stowarzyszenie „Tilia” ul. Przysiecka 13 w Toruniu. Tytuł projektu: „Ograniczaj, segreguj, odzyskuj - Toruń wie jak postępować z odpadami”- w ramach zadania m.in. przeprowadzono 18 warsztatów w zakresie przygotowania zużytych produktów do ponownego użycia dla różnych grup wiekowych odbiorców, zorganizowano dwa konkursy propagujące wiedzę i zachowania ekologiczne w zakresie gospodarki odpadami dla co najmniej 500 mieszkańców miasta, wyemitowano w mediach lokalnych trzy edukacyjne spoty radiowe, przeprowadzono dwa webinaria dla nauczycieli toruńskich szkół, szkolące do prowadzenia warsztatów z uczniami.
  - Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych Oddział Toruń, ul. Piernikarska 4 w Toruniu. Kampania promocyjno-informacyjna "Rady na odpady" – w ramach zadania m.in. przeprowadzono zajęcia warsztatowe dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, kampanię plakatową na toruńskich osiedlach mieszkaniowych oraz w środkach transportu miejskiego, słupach ogłoszeniowych i klatkach schodowych budynków wielorodzinnych toruńskich osiedli mieszkaniowych, opracowano broszurę informacyjną wraz z dystrybucją.
13. Postawy proekologiczne inicjowano również poprzez szerokie wspieranie **społecznych akcji sprzątania terenów gminnych**. W wyniku współpracy z toruńskimi stowarzyszeniami uporządkowano wspólnie odpady z nieużytków, terenów leśnych i innych miejsc w naszym otoczeniu. Wolontariusze uporządkowali łącznie 36 lokalizacji usuwając 17,8 ton odpadów. Każda oddolna inicjatywa sprzątania została wsparta w postaci doposażenia w niezbędne przyrządy i worki oraz odbioru i zagospodarowania zgromadzonych odpadów.

12. PODSUMOWANIE

Przeprowadzona analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasta Toruń w 2023 roku, pozwala stwierdzić, iż system ten funkcjonuje w sposób prawidłowy. W odniesieniu do lat poprzednich nie nastąpiły znaczące zmiany w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów, ewolucji podlegał głównie system selektywnej zbiórki odpadów u źródła. W roku tym zaszły istotne zmiany organizacyjno-prawne związane z zawarciem serii nowych porozumień międzygminnych z Miastem Bydgoszcz i gminami sąsiednimi powiatu toruńskiego. W analizowanym roku gmina osiągnęła wymagane przepisami ustawy poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych.

Należy wskazać iż osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu możliwe było dzięki uwzględnieniu przekazanych do przetworzenia odpadów surowcowych (głównie metali, w części także papieru i makulatury) przekazanych przez mieszkańców do punktów skupu. Punkty te, z uwagi na odpłatne przyjmowanie odpadów o właściwościach surowców wtórnych, są chętnie wybieraną alternatywą w zakresie pozbycia się odpadów. Z racji funkcjonowania od lat na rynku toruńskim wielu wyspecjalizowanych przedsiębiorców prowadzących punkty skupu, strumień ten posiada wciąż duży udział w całości odpadów przekazywanych do recyklingu.

Miasto Toruń, jak wszystkie polskie gminy znajduje się w przededniu wejścia w życie nowych przepisów i wymogów wynikających z tzw. Pakietu GOZ Unii Europejskiej. Po pełnej implementacji tych przepisów do prawa krajowego pojawia się nowe trudne wyzwania dla systemu gospodarowania odpadami gminy. Realizacja obowiązków w zakresie zwiększania ilości przygotowanych do ponownego użycia i przekazanych do recyklingu odpadów komunalnych, z uwagi na znaczący w najbliższych latach wzrost tych wymagań (przedstawiony w tabeli w rozdziale 8) wymagać będzie w szczególności:

- rozbudowy systemu zbierania i zagospodarowania odpadów biodegradowalnych, również na terenie nieruchomości niezamieszkałych,
- dostosowania instalacji sortowni ZUOK do zmienionego strumienia odpadów PMTS, spowodowanego wdrożeniem systemu kaucyjnego,
- mobilizacji mieszkańców do selektywnego zbierania tej frakcji odpadów, zwłaszcza w zabudowie wielorodzinnej,
- regularnego prowadzenia działań edukacyjno-informacyjnych przy pomocy różnorodnych metod i kanałów dotarcia do możliwie najszerzych grup mieszkańców,
- poszukiwania rozwiązań włączania w sprawozdawczość gminy strumieni materiałów aktualnie zagospodarowywanych (np. tekstylia, elektroodpady przekazywane do ponownego użycia)
- sukcesywnego wdrażania planu rozwoju MPO Sp. z o.o. w celu zwiększenia efektywności zagospodarowania powstających na terenie gminy odpadów, uwzględniając potrzeby inwestycyjne w zakresie rozbudowy instalacji ZUOK bądź wskazując inne, alternatywne rozwiązania zabezpieczające potrzeby gminy w tym zakresie w kolejnych latach.